

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžz/10/2014
Identifikačné číslo spisu:	9014010089
Dátum vydania rozhodnutia:	24.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:9014010089.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: Stengl Consulting s.r.o., IČO: 35 785 616, so sídlom Sumbalova 1/A, 841 04 Bratislava, zast.: GRIŠČIK & PARTNERS s.r.o., advokátska spoločnosť so sídlom Hviezdoslavovo námestie č. 25, 811 02 Bratislava, IČO: 35 893 893, proti orgánu verejnej správy: Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, IČO: 00 699 063 so sídlom Drieňová č. 24, 826 03 Bratislava, o návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh na ochranu pred nezákonným zásahom z a m i e t a .

Účastníkom právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Skutkový stav predchádzajúci zásahu

1. Návrhom zo dňa 18. júna 2014 označeným ako „Žaloba o ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v O.s.p.“ a podaným na Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej na účely rozsudku len „Najvyšší súd“) dňa 19.06.2014 sa navrhovateľ domáhal (č. l. 7) vydania rozsudku, ktorým by Najvyšší súd vyslovil,

1) že zakazuje orgánu verejnej správy prezerat', oboznamovať sa s obsahom, rozmnožovať, poskytovať inému, ako aj inak používať kópie elektronických dokumentov, ktoré orgán verejnej správy [Najvyšší súd bude používať riadne procesné legislatívne označenie „navrhovateľ“ a „orgán verejnej správy“, hoci navrhovateľ používa odlišne pojmy žalobca a žalovaný] vyhotovil pri inšpekcii, ktorú vykonal dňa 04.02.2014 u navrhovateľa, a ktoré uložil ako súbory NOVOTNY inšpekcia.pst', „NOVOTNY dokumenty inšpekcia 04022014“, „PETROVAJ inšpekcia.pst“, „PETROVAJ dokumenty inšpekcia 04022014“, „KUCHÁR inšpekcia.pst na jeho DVD disky a na jeho pevnom disku (číslo AS NF 1S6C14100057, SN:5PL31XQP, model: ST 9120821 AS, zn. Seagate),

2) zakazuje orgánu verejnej správy odpečatiť DVD disky a pevný disk (číslo AS NF 1S6C14100057,

SN:5PL31XQP, model: ST 9120821 AS, zn. Seagate), na ktoré orgán verejnej správy pri inšpekcii, ktorú vykonal dňa 04.02.2014 u navrhovateľa, uložil súbory NOVOTNY inšpekcia.pst“, „NOVOTNY dokumenty inšpekcia 04022014“, „PETROVAJ inšpekcia.pst“, „PETROVAJ dokumenty inšpekcia 04022014“, „KUCHAR inšpekcia.pst“.

Súčasne navrhovateľ požadoval, aby orgán verejnej správy mu zaplatil náhradu trov konania.

2. K návrhu navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu doložil v prílohách kópiu Zápisnice z priebehu Inšpekcie č. IZ-33/2014 zo dňa 04.02.2014 (č. l. 10) a kópie poverení na vykonanie inšpekcie č. IP-17/2014 (č. l. 21), č. IP-18/2014 (č. l. 26), č. IP-19/2014 (č. l. 31) a č. IP-20/2014 (č. l. 36), všetky z 30. januára 2014, informatívny výpis z obchodného registra pre navrhovateľa (č. l. 41) a pre obchodnú spoločnosť NESS Slovensko, a.s. (č. l. 46) a rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 3Sžz 1/2011 z 05. apríla 2011 (č. l. 54).

II.

Tvrdený zásah a argumenty o splnení podmienok

3. Samotnú nezákonnosť zásahu orgánov verejnej správy navrhovateľ vidí predovšetkým v tom, že

- orgán verejnej správy vykonal inšpekciu bezdôvodne, pretože dôvod, o ktorého existenciu žalovaný opiera potrebu vykonania inšpekcie, neexistuje,

- v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej na účely rozsudku len „ESLP“- napr. rozhodnutie ESLP vo veci účastníkov Société Colas Est and others v. France č. 37971/97 z 16.04.2002, obdobne aj rozsudok Najvyššieho súdu z 05.04.2011 sp. zn. 3Sžz 1/2011) nemôže vykonávať svoje právo na vykonanie inšpekcie arbitrárne alebo toto právo zneužívať bez odôvodnenia, napríklad v poverení na vykonanie inšpekcie,

- nasledujúce odôvodnenie v poverení

o poskytoval verejnému obstar  vate  vi administr  t  vne a organiza  n   služby týkajúce sa verejných obstar  van   a pod  ľa informácií orgánu verejnej správy bol za tieto verejn   obstarávania zodpovedn   a

o navrhovateľ je personálne prepojen   s podnikateľom NESS Slovensko, ktor   v týchto dvoch verejných obstarávaniach uspel,

sa pod  ľa navrhovateľa nezakladá na pravde (vo vzťahu k tvrdenému personálnemu prepojeniu).

4. Na právnu podporu svojich argumentov navrhovateľ uviedol nižšie citované právne ustanovenia zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnen   zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení účinnom v čase podania návrhu, t.j. 18.06.14 (ďalej na   cely rozsudku len „zák.   . 136/2001 Z.z.“):

Pod  ľa č 22 ods. 2 zák.   . 136/2001 Z. z. v súvislosti s plnením úloh pod  ľa tohto zákona a pod  ľa osobitného predpisu m   úrad právo vyžadovať od podnikateľov, ako aj od vedúcich zamestnancov podnikateľa, štatutárných orgánov podnikateľa, kontrolných orgánov podnikateľa alebo od členov týchto orgánov podnikateľa, alebo od iných zamestnancov podnikateľa (ďalej len "zamestnanci podnikateľa"), ako aj od iných fyzických osôb a právnických osôb informácie a podklady, ktoré sú nevyhnutn   pre činnosť úradu bez ohľadu na nosi  , na ktorom sú zaznamenan  , vyhotovovať z nich kópie a výpisy alebo vyžadovať ich úradne overen   preklady do slovenského jazyka, vyžadovať p  somm   vysvetlenie alebo ústne vysvetlenie s mo  znosťou vyhotovenia si jeho zvukového záznamu. Tieto subjekty sú povinn   tak  to informácie a podklady úradu bezplatne poskytnúť v lehote   r  enej úradom; v prípade utajovaných skutočnosť za dodr  žania podmienok ustanovených osobitným predpisom.

Pod  ľa    22a ods. 5 zák.   . 136/2001 Z.z. na zabezpečenie získania informácií a podkladov uvedených v    22 ods. 2 m  j   zamestnanci úradu v priebehu in  spekcie právo, a v prípade utajovaných skutočnosť za dodr  žania podmienok ustanovených osobitným predpisom, 22c)

a) zape  t  ť podklady alebo nosiče, na ktorých sú informácie zaznamenan  , zape  t  ť priestory a ich vybavenie, ako aj dopravn   prostriedky na   r  it   čas a v rozsahu nevyhnutnom na vykonanie in  spekcie,

b) od  ňať podklady alebo nosiče, na ktorých sú informácie zaznamenan  , na nevyhnutn   čas s cie  lom vyhotoviť kópie alebo získať prístup k informáciám, ak úrad nemôže počas výkonu in  spekcie, najmä z technických dôvodov, získať prístup k informáciám alebo vyhotoviť kópie podkladov alebo

dokumentov,

c) zabezpečiť si vstup do priestorov a dopravných prostriedkov podnikateľa, otvoriť uzatvorené priestory a ich vybavenie alebo si iným spôsobom zabezpečiť prístup k podkladom alebo nosičom, na ktorých sú informácie zaznamenané; na zabezpečenie prístupu je úrad oprávnený prizvať iné osoby spôsobilé na zabezpečenie prekonania prekážky,

d) zabezpečiť si prístup ku všetkým informáciám, ktoré boli uložené v akejkoľvek elektronickej podobe na dátových nosičoch podnikateľa alebo ktoré boli vytvorené v akejkoľvek elektronickej podobe podnikateľom, alebo ku ktorým má podnikateľ prístup v súvislosti s jeho činnosťou, vrátane informácií, ktoré sú uložené v akejkoľvek elektronickej podobe na dátových nosičoch iných subjektov a podnikateľ k nim má prístup a využíva ich pre svoju činnosť; na zabezpečenie prístupu k týmto nosičom je úrad oprávnený prizvať iné osoby spôsobilé na zabezpečenie takého prístupu, ktorým však týmto nevzniká oprávnenie na prístup k informáciám.

Podľa § 22a ods. 6 zák. č. 136/2001 Z.z. zamestnanci úradu sú oprávnení vyhotoviť kópie akýchkoľvek informácií v listinnej podobe, všetkých počítačových údajov a podkladov uložených v akejkoľvek elektronickej podobe na dátovom nosiči podľa odseku 5 písm. d).

5. Navrhovateľ iba čiastočne v návrhu preukazoval splnenie podmienok, podľa ktorých je v zmysle § 250v O.s.p. jeho návrh procesne prípustný, tzn. že

i. išlo o zásah orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím - toto preukazoval najmä tým, že došlo k vykonaniu inšpekcie pracovníkmi orgánu verejnej správy, ktorý na základe svojich právnych záverov charakterizuje ako nezákonný,

ii. zásah bol zameraný proti právam navrhovateľa alebo v jeho dôsledku priamo proti nemu vykonaný - toto navrhovateľ záverom svojho návrhu všeobecne deklaroval prostredníctvom odkazu na judikačnú činnosť ESLP a Najvyššieho súdu,

iii. zásah trvá alebo hrozí jeho opakovanie - splnenie tejto podmienky navrhovateľ preukazoval v spojení s navrhnutým petitom tak, že orgán verejnej správy má kópie elektronických dokumentov vyhotovených počas vyššie uvedenej inšpekcie stále u seba za účelom ich použitia pri výkone svojej činnosti a

iv. z uvedeného dôvodu návrh bol podaný do 30 dní odo dňa, keď sa žalobca o zásahu dozvedel (t.j. bol podaný 19.06.2014) a súčasne nie neskôr, než jeden rok od vykonania zásahu.

6. Preto konajúci súd na nariadenom pojednávaní preveroval splnenie hore uvedených zákonných podmienok na konanie o návrhu.

Vo vzťahu k splneniu posledne uvedených procesných podmienok na konanie o nezákonnom zásahu, t.j. že navrhovateľ vyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, a že súdnu pomoc žiada v urgentnom čase, právny zástupca prítomný na pojednávaní konštatoval, že samotný zásah má trvajúci charakter, ktorý záver podporuje aj ním citovaný rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 3Sžz/1/2011, t. j. orgán verejnej správy nezákonne vstúpil do priestorov žalobcu, odobral kópie jeho dokumentov a tie má stále u seba s úmyslom sa s ich obsahom oboznámiť.

III.

Vyjadrenie orgánu verejnej správy/stanoviská a procesné návrhy

A)

7. Po objasnení rozsahu spisovej dokumentácie požadovanej Najvyšším súdom pre konanie o návrhu (č. l. 62 až 65) sa orgán verejnej správy vo svojom vyjadrení zo dňa 18.07.2014 (č. l. 72) s požiadavkou na nariadenie ústneho pojednávania postupne meritórne vyjadril k jednotlivým argumentom navrhovateľa, t. j.

- k nedodržaniu zákonom stanovenej lehoty na podanie návrhu (č. l. 74),

o pričom na podporu svojho názoru o neskoro podanom návrhu (najneskôr do 06.03.2014) poukázal na právne názory vyslovené Najvyšším súdom v rozsudku sp. zn. 4Sžz/1/2013, podľa ktorého „žaloba o ochranu pred nezákonným zásahom mala byť podaná do 30 dní odo dňa spísania zápisnice o vykonanej inšpekcii.“

o ako aj na to, že jednotlivé úkony navrhovateľom považované za nezákonný zásah boli vykonané počas uvedenej inšpekcie,

- k personálnej a technickej previazanosti navrhovateľa a spoločnosti Stengl, a.s.,
- k údajnej bezdôvodnosti inšpekcie a k nepodloženému personálnemu prepojeniu navrhovateľa a spoločnosti NESS Slovensko, a.s. (viď postavenie spoločníka pána Andrea Petrovaja),
- k údajnému skopírovaniu súkromných správ, ktorú námietku označil s prihliadnutím na jej oneskorené vznesenie za účelové, a
- k argumentácii navrhovateľa o nezákonnosti držby a ich použitiu orgánom verejnej správy.

8. Najmä čo sa týka hore namietaného nedodržania zákonom stanovenej lehoty pre podanie návrhu, orgán verejnej správy zdôraznil tú skutočnosť, že navrhovateľ zákonnú lehotu zmeškal, nijako nešpecifikuje, akým vlastne spôsobom dochádza k ujme na jeho právach a právom chránených záujmoch prostredníctvom držby zapečatených dokumentov.

Preto orgán verejnej správy z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby konajúci Najvyšší súd rozsudkom návrh zamietol ako neprípustný.

9. Pokiaľ by si Najvyšší súd neosvojil tento procesný záver, potom orgán verejnej správy navrhol žalobu [v zmysle legislatívnej terminológie ide o návrh - poznámka konajúceho súdu] zamietnuť, nakoľko navrhovateľom označené súbory nemá všetky orgán verejnej správy k dispozícii.

B)

10. Právny zástupca navrhovateľa podaním zo dňa 16.02.2015 adresoval Najvyššiemu súdu návrh na prerušenie konania, ktorého pripojenou prílohou bola sťažnosť z rovnakého dňa adresovaná orgánu verejnej správy pre porušenie práv sťažovateľa.

V uvedenom návrhu navrhovateľ poukázal na právne názory vyjadrené v rozsudkoch Najvyššieho súdu sp. zn. 5Sžz/1/2009, 1Sžz/1/2014 a 1Sžz/6/2014, ktoré sa odlišujú od právnych názorov na vyčerpanie osobitného prostriedku - t.j. sťažnosti podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach (ďalej na účely rozsudku iba „zák. č. 9/2010 Z. z.“) vyslovených Najvyšším súdom prostredníctvom rozsudkov sp. zn. 3Sžz/1/2011 a 4Sžz/1/2013).

11. Navrhovateľ v uvedenej súvislosti najmä namietal, že Najvyšší súd sa v uvedených veciach (navyše zdôraznil, že rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 3Sžz/1/2011 bolo zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky) návrhmi na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy zaoberal bez toho, aby skúmal, či došlo k podaniu sťažnosti podľa zák. č. 9/2010 Z. z., a preto navrhovateľ vyslovil názor, že v daných prípadoch Najvyšší súd nepovažoval podanie sťažnosti podľa zák. č. 9/2010 Z. z. za podmienku prípustnosti podania návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy.

12. Tiež navrhovateľ poukázal na judikatúru ESJP (napríklad Sociétés Colas Est. a. í. v. Francúzsko, Sorvisto v. Fínsko alebo Heino v. Fínsko), podľa ktorej musí prekvapivá inšpekcia na mieste (tzv. „dawn raid“) podliehať súdnej ochrane (prieskumu), ktorá síce nemusí byť nevyhnutne predbežná a môže byť aj následná (ex post factum), v takom prípade však musí byť táto následná súdna ochrana efektívna.

Avšak takú súdnu ochranu, ktorej musí predchádzať prieskum zákonnosti tejto inšpekcie správnym orgánom, navyše tým správnym orgánom, ktorý túto inšpekciu vykonal a ktorý nemá vo vzťahu k činnosti správneho orgánu žiadny odkladný účinok, navrhovateľ odmietol uznať za efektívnu súdnu ochranu vo vzťahu k inšpekcii orgánu verejnej správy. V súvislosti s uvedeným navrhovateľ poukazoval na absentujúce poučenie vo vzťahu k možnosti podať sťažnosť proti vykonanej inšpekcii.

13. Na základe uvedenej argumentácie navrhovateľ požiadal konajúci súd, aby konanie do rozhodnutia o sťažnosti žalobcu zo dňa 16.02.2015 voči postupu žalovaného prerušil podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., resp. v zmysle § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p.

C)

14. O vyššie uvedenom návrhu na prerušenie konania Najvyšší súd na pojednávaní vykonanom dňa 24. februára 2015 rozhodol tak, že návrh na prerušenie konania zamietol a prítomným procesným stranám

svoju zamietajúcu argumentáciu objasnil.

15. Ďalej na tomto pojednávaní sa preverovalo splnenie podmienok na konanie podľa Piatej hlavy Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Ako Najvyšší súd vyššie uviedol (viď body č. 5 a 7), právny zástupca navrhovateľa predniesol argumentáciu, prečo neboli pred podaním návrhu využité prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Pracovník orgánu verejnej správy sa k predneseným argumentom navrhovateľa vyjadrila tak, že zotrváva na písomných podaniach orgánu verejnej správy a zdôraznil kumulatívne splnenie podmienok stanovených zákonodarcom pre tento typ súdneho konania.

IV.

Právne názory konajúceho súdu

16. Najvyšší súd ako vecne príslušný súd (§ 10 ods. 2 v spoj. s § 246 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) sa oboznámil tak s návrhom a ďalšími podaniami účastníkov, a následne preskúmal relevanciu pripojených listinných dôkazov v rozsahu a z dôvodov uvedených v návrhu postupom podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v texte rozsudku tiež „O.s.p.“).

Za účelom preverenia splnenia zákonných podmienok na konanie o podanom návrhu nariadil vo veci pojednávanie (§ 250g ods. 1 v spoj. s ust. § 250v ods. 8 O.s.p.). Po zistení, že návrh nebol podaný po vyčerpaní prostriedkov, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis (§ 250v ods. 3 veta prvá O.s.p.), t. j. že bol predčasne podaný, a navyše bol podaný až viac ako 4 mesiace po vykonaní inšpekcie orgánom verejnej správy, tak tento návrh v zmysle § 250v ods. 4 posledná veta O.s.p. zamietol ako neprípustný bez meritórneho preskúmania jednotlivých argumentov navrhovateľa.

Podľa § 250v ods. 3 O.s.p. návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, alebo ak sa navrhovateľ domáha len určenia, že zásah bol alebo je nezákonný. Návrh musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.

17. Nakoľko tak navrhovateľ ako aj orgán verejnej správy poukazovali na nejednotnú judikatúru, pričom spoločne argumentovali právnymi názormi obsiahnutými v rozsudku 4Sžz/1/2013 zo dňa 17. októbra 2013, musel konajúci senát Najvyššieho súdu pri rozhodovaní napadnutej veci k tomuto rozsudku, popri iných, prihliadnuť.

1) K subsidiarite súdneho prieskumu:

18. Najvyšší súd už viackrát vo svojej judikatúre (napríklad rozsudok sp. zn. 5Sžz 1/2009 z 03. marca 2009) zdôraznil, že základnou úlohou správneho súdu aplikujúceho ust. § 250v ods. 1 O.s.p. za účelom rozhodnúť o návrhu smerujúcom proti tvrdenému zásahu orgánu verejnej správy je preveriť, či sa navrhovateľ skutočne prostredníctvom svojho návrhu domáha súdnej ochrany proti nezákonnej aktivite verejnej správy (materiálna stránka verejnej správy) a či navrhovateľom označená verejná správa skutočne ako orgán verejnej správy takúto aktivitu vykonala (formálna stránka verejnej správy spojená s otázkou pasívnej legítimácie).

Uvedené je mimoriadne dôležité, nakoľko Občiansky súdny poriadok vzhľadom na mnohopočetnosť foriem verejnej správy vo svojej 5. časti obsahuje v súlade s čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky viacero rôznych prostriedkov (mechanizmov) súdnej nápravy pochybení alebo nedostatkov verejnej správy, pričom výber konkrétneho mechanizmu je ponechaný celkom na dispozičnej vôli účastníka (m.m. aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 9/05 z 13.01.2005).

19. Tiež prostredníctvom svojej rozhodovacej činnosti (napríklad rozsudok sp. zn. 1Sžz 2/2013 z 18.02.2014) Najvyšší súd zdôraznil, že:

„35. Je nepochybné, že štát prostredníctvom svojich orgánov, resp. iných subjektov, na ktoré deleguje svoju štátnu moc (viď čl. 2 ods. 1 ústavy), zasahuje (t. j. obmedzuje) do výkonu práv a slobody konania jednotlivca v ľudskej spoločnosti za účelom zabezpečenia existencie jednotlivca a spoločnosti ako celku. Avšak toto konanie orgánov verejnej správy, aby bolo stále označované ako zákonné, nesmie vybočiť z

ústavného rámca vymedzeného najmä prostredníctvom čl. 2 ods. 2 ústavy (*secundum legem et intra constitutionis*), t. j. musí najmä prihliadať na limitné ústavné články 12 a 13 s tým, že obmedzujúci zásah do slobôd a práv jednotlivca musí byť dostatočne odôvodnený verejným záujmom.

36. V uvedenom zmysle súdna judikatúra označuje iba ten zásah za nezákonný, ktorý vykazuje znaky (v širšom zmysle) protiprávneho útoku (viď aj poznámka o aktivizme) orgánov verejnej moci proti subjektívnym právam osoby a ktorý spočíva v postupe orgánu verejnej správy prejavujúcom sa jeho činnosťou (úkonmi, pokynmi) tam, kde zákon predpokladá nečinnosť orgánu verejnej správy, resp. situáciu opačnú. Musí ísť o priamy zásah do subjektívnych práv (napríklad porušenie práva na život, resp. telesnú integritu či súkromie, práva na osobnú slobodu alebo na ochrancu vlastníctva, práva na priaznivé životné prostredie a pod.).

Takýto zásah orgánu verejnej správy správny súd nemôže zrušiť (najmä prekážka plynutia času), môže však správne orgánu zakázať, aby v porušovaní dotknutého práva pokračoval, resp. aby ho v prípade hrozby nezopakoval, a ak je to možné, tak správne orgánu prikázať, aby obnovil stav pred zásahom. Potom súdna ochrana vykonávaná podľa § 250v O.s.p. smeruje k ukončeniu nezákonného zásahu orgánu verejnej správy, proti ktorému sa jednotlivec nemôže brániť inými prostriedkami.“

20. Na tomto kompetenčnom základe súd konajúci v správnom súdnictve nesmie vo vzťahu k prostriedku súdnej nápravy zvoleného účastníkom zaujať žiadne iné stanovisko a hodnotenie ako iba to, či tento prostriedok bol účastníkom zvolený správne vzhľadom na ním sledovaný cieľ. Navyše ho za účelom zachovania postavenia nestranného súdneho orgánu (*dominus litis*) ani nesmie v konaní upozorňovať na nevhodnosť ním zvoleného prostriedku súdnej nápravy, poprípade namiesto účastníka sformulovať iné nároky rozdielne od požadovaného petitu návrhu, ktorý dominantne vymedzuje nielen nezákonnosť zásahu samotného ale aj od súdu požadovanú nápravu.

Podľa § 250v ods. 1 prvá veta O.s.p. fyzická alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

Podľa § 250v ods. 4 veta tretia O.s.p. povinnosť spočíva v zákaze pokračovať v porušovaní práva navrhovateľa a v príkaze, ak je to možné, obnoviť stav pred zásahom.

21. Tiež je nepochybné, že aj na konanie pred správnym súdom (súdny prieskum zákonnosti) sa subsidiárne vzťahuje (viď § 246c ods. 1 O.s.p.) procesná zásada splnenia podmienok konania v každom jeho štádiu, pričom jednotlivé podmienky konania pre osobitné druhy konaní obsiahnuté v Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, medzi ktoré nepochybne patrí aj konanie na ochranu pred nezákonným zásahom, môžu byť v uvedenej Piatej časti vymedzené zákonodarcom odlišne vrátane procesnoprávných dôsledkov z toho vyplývajúcich.

Toto aj zákonodarcu pri tvorbe § 250v O.s.p. sledoval, nakoľko na zdôraznenie zásady subsidiarity súdnej ochrany navyše stanovil popri podmienke plynutia času podmienku vyčerpania prostriedkov, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis (ods. 3 úvod prvej vety), s odlišným procesnoprávnym následkom vo forme vydania zastavujúceho rozsudku (ods. 4 *in fine*), pokiaľ tak navrhovateľ nečinil, v čoho dôsledku takýto návrh sa kvalifikuje ako že nie je prípustný.

Podľa § 103 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

22. Judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky pomerne precízne napomáha jednotlivcom objasniť rozsah a účel návrhu, ktorý nie je prípustný pre konanie o ochrane pred nezákonným zásahom a ktorého vymedzenie sa spája s právnym pojmom „prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis“.

Z judikatúry Ústavného súdu vyplýva najmä nezvratný záver, že osobitnú sťažnosť zakomponovanú zákonodarcom do zákona považuje za plnohodnotný takýto prostriedok. Napríklad prostredníctvom svojho uznesenia sp. zn. III. ÚS 244/2012 z 13.06.2012 konštatoval:

„Ústavný súd v tejto súvislosti považuje za potrebné ešte uviesť, že aj v prípade, ak by generálna prokuratúra, s ohľadom na dosiaľ uvedené, podanie sťažovateľa vyhodnotila ako podnet podľa § 31 ods.

1 a nasl. zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre (ďalej len „zákon o prokuratúre“), sťažovateľ by mal pred podaním sťažnosti ústavnému súdu ešte k dispozícii účinný prostriedok nápravy, za ktorý je stabilne považovaný opakovaný podnet podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre. Nevyčerpanie tohto prostriedku zo strany sťažovateľa by nutne viedlo k odmietnutiu jeho sťažnosti v tejto časti z dôvodu jej neprípustnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.“

23. Obdobne Ústavný súd Slovenskej republiky prostredníctvom uznesenia sp. zn. I. ÚS 74/05-18 z 28. apríla 2005 zotrval na svojich vyššie citovaných názoroch a argumentáciu Najvyššieho súdu spochybňovanú sťažovateľmi, že pred podaním návrhu proti nezákonnému zásahu nevyčerpali prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný zákon, konkrétne sťažnosť podľa § 45 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov, označil za správnu, lebo výklad zákona zo strany Najvyššieho súdu je úplný, presvedčivý, a preto aj legitímny v zmysle nasledujúcej argumentácie:

„Z citovaných ustanovení § 33 ods. 2 a 3 zákona o ochrane osobných údajov sa dá celkom nepochybné vyvodit', že práva a povinnosti výboru v prípadoch týkajúcich sa osobných údajov spracúvaných zo strany SIS sú totožné s právami a povinnosťami úradu. Výbor má preto v týchto prípadoch všetky práva a povinnosti úradu, keďže citované ustanovenia sú v pomere špeciality ku všeobecným ustanoveniam týkajúcim sa činnosti výboru. Z ustanovenia § 46 zákona o ochrane osobných údajov, podľa ktorého je výbor povinný v prípade sťažnosti postupovať, vyplýva, že výbor môže v prípade podozrenia z porušenia povinnosti uloženej zákonom o ochrane osobných údajov vyzvať SIS na okamžité blokovanie osobných údajov alebo na dočasné skončenie tej činnosti, ktorá by mohla plnenie takejto povinnosti ohroziť, a pri zistení porušenia povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane osobných údajov je povinný vydať opatrenie, ktorým uloží SIS skončenie tej činnosti, ktorou bola povinnosť porušená, vykonanie potrebných opatrení na odstránenie nedostatkov alebo zabezpečenie práv a právom chránených záujmov dotknutých osôb v určenej lehote, pričom SIS je povinná požiadať výboru bezodkladne vyhovieť a v určenej lehote informovať výbor o ich splnení.“

24. Za týchto okolností je celkom logické, že Najvyšší súd prostredníctvom vyššie uvedeného rozsudku sp. zn. 5Sžz 1/2009 z 03. marca 2009 v naznačenom zmysle judikoval pre sťažnosť podanú v zmysle zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach (ďalej na účely rozsudku tiež „zák. č. 152/1998 Z. z.“), jej poslanie a úlohu pre konanie o ochrane pred nezákonným zásahom nasledovne:

„Navyše k svojim predchádzajúcim záverom o neprípustnosti návrhu musí Najvyšší súd vzhľadom na svoj hore uvedený záver, že režim pobytového tábora nie je možné vyhodnotiť ako pozbavenie slobody žiadateľov o azyl (popretie myšlienky o možnosti urýchlene poskytnutej súdnej ochrany), uviesť aj to, že v svojej rozhodovacej činnosti dlhodobo zdôrazňuje nezastupiteľnú úlohu sťažnosti podanú jednotlivcami podľa zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach, ktorá plní generálnu úlohu priamej nápravy jednotlivcom dotknutým nezákonným stavom v prípade nezákonných zásahov orgánov verejnej správy.

Uvedená nezastupiteľnosť spočíva najmä v tom, že nielen navrhovateľ musí mať dojem, ale aj samotný orgán verejnej správy sa musí pred súdnym konaním dozvedieť o existencii situácie (zásada subsidiarity súdneho konania), ktorú navrhovateľ podľa svojich vedomostí a možností klasifikuje ako nezákonný zásah, a to preto, aby dotknutý orgán verejnej správy bol nielen informovaný o dôvodoch, ktoré vedú navrhovateľa ku klasifikácii tejto situácie ako nezákonný zásah, ale tiež, a to predovšetkým, aby sa mohol nielen k týmto dôvodom vyjadriť, ale pokiaľ sa s nimi stotožní, mohol aj tento nezákonný zásah bez súdnej pomoci v medziach svojej právomoci rýchlo a účinne odstrániť. V danom prípade súdna pomoc poskytovaná v zmysle čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy ako aj podľa § 250v ods. 1 O.s.p. má subsidiárny charakter, a je možné sa jej domáhať iba v prípade aktívneho vyčerpania prostriedkov nápravy (viď odsek 3 cit. ustanovenia).“

25. Takto vyslovené právne názory Ústavný súd Slovenskej republiky prostredníctvom uznesenia č. k. IV. ÚS 428/09-33 z 28. apríla 2005 nasledovne akceptoval:

„Ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľný postup najvyššieho súdu, ktorý vyhodnotil návrh sťažovateľa na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy aj ako predčasne podaný, pretože sťažovateľ nevyužil účinný opravný prostriedok, ktorým je podľa ustálenej rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu v týchto prípadoch sťažnosť podaná podľa zákona o sťažnostiach, ktorá plní funkciu opravného prostriedku v prípadoch nezákonných zásahov orgánov verejnej správy.“

Námietka sťažovateľa, ktorý sťažnosť podľa zákona o sťažnostiach nepovažuje za účinný opravný prostriedok, pretože by o ňom aj tak rozhodovalo ministerstvo, podľa názoru ústavného súdu neobstojí. Ústavný súd súhlasí s argumentáciou najvyššieho súdu, ktorý podľa neho správne poukázal na zásadu subsidiarity súdneho konania, keď uviedol, že napadnutý orgán verejnej správy sa musí pred súdnym konaním jednak dozvedieť o tom, že existuje stav, ktorý sťažovateľ vyhodnotil ako nezákonný zásah, ako aj vyjadriť sa k námietkam sťažovateľa a následne mať možnosť sám odstrániť tento stav a dosiahnuť nápravu. Preto, ak by sťažovateľ podal sťažnosť podľa zákona o sťažnostiach, o ktorej by rozhodovalo ministerstvo, toto by muselo reagovať a vysporiadať sa s konkrétnymi námietkami sťažovateľa a v prípade ich akceptácie prijať nevyhnutné opatrenia na odstránenie daného stavu.

Podľa judikatúry ústavného súdu sťažovateľ musí vyčerpať procesné prostriedky v súlade so zákonom, teda musí ich uplatniť v príslušných lehotách a v súlade so zákonnými podmienkami na ich uplatnenie (forma, obsah). Preto, ak sťažovateľ uplatní procesný prostriedok oneskorene alebo ak nespĺni podmienku jeho prípustnosti, teda ak zaviniť jeho neúčinnosť, nastáva z procesného hľadiska rovnaká situácia, ako by ich neuplatnil vôbec.“

V súvislosti s dodatočnou argumentáciou navrhovateľa uvedenou v návrhu na prerušenie konania musí Najvyšší súd zdôrazniť aj na právny názor Ústavného súdu, že argumentácia navrhovateľa týkajúca sa spochybňovania riadneho vybavenia sťažnosti orgánom verejnej správy, ktorý mal údajný nezákonný zásah u navrhovateľa vyvolať, je nedôvodná.

26. Napriek tomu, že vo vyššie citovaných súdnych rozhodnutiach sa kladie dôraz na aplikáciu príslušných ustanovení pôvodne platného zák. č. 152/1998 Z. z., Najvyšší súd zdôrazňuje, že na vyššie sformulovaných názoroch nič nezmenila ani skutočnosť, že uvedený zák. č. 152/1998 Z. z. bol s účinnosťou od 01.02.2010 zrušený zákonom č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach (ďalej na účely rozsudku tiež „zák. č. 9/2010 Z. z.“). Tento zákon prevzal generálnu úlohu priamej nápravy jednotlivcom dotknutého nezákonného stavu (tzn. prostriedku možnej nápravy vo forme predbežného prerokovania nároku s orgánom verejnej správy) v prípade nečinnosti alebo nezákonných zásahov orgánov verejnej správy.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 9/2010 Z. z. sťažnosť je podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby (ďalej len "sťažovateľ"), ktorým

- a) sa domáha ochrany svojich práv alebo právom chránených záujmov, o ktorých sa domnieva, že boli porušené činnosťou alebo nečinnosťou (ďalej len "činnosť") orgánu verejnej správy,
- b) poukazuje na konkrétne nedostatky, najmä na porušenie právnych predpisov, ktorých odstránenie je v pôsobnosti orgánu verejnej správy.

27. Uvedená nezastupiteľnosť predbežného prerokovania nároku tiež spočíva v tom, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahrádzať činnosť správnych orgánov (a contrario čl. 141 ods. 2 ústavy), ale len poskytnúť súdnu ochranu vo forme prieskumu zákonnosti ich postupov a rozhodnutí, teda to, či vecne, funkčne alebo miestne príslušné orgány verejnej správy pri riešení konkrétnych otázok správneho práva v každom štádiu rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy.

28. Ak zákonodarcu v procesnom predpise pre prístup k správne súdu stanovil okrem iného ako podmienku uvedenú zásadu subsidiarity súdneho konania, tak potom, aby konkrétny orgán verejnej správy mohol poskytnúť navrhovateľovi ako dotknutej osobe právnu ochranu (za ktorú nemožno považovať úspech v konaní), musí táto osoba vyvinúť potrebnú iniciatívu predpísanú zákonnou úpravou konania pred ním a snažiť sa o predbežné prejednanie ním požadovaného nároku (negatívne či pozitívne vymedzenej nespokojnosti) zákonnou cestou.

Sledovaným dôsledkom takejto iniciatívy jednotlivca je nielen nadobudnutie vedomosti samotného orgánu verejnej správy o existencii, príčine a dĺžke trvania nespokojnosti jednotlivca (a z toho vyplývajúcich dôsledkov), ale aj povinnosť túto situáciu v medziach svojho oprávnenia rýchlo a účinne riešiť, a tiež zápisničné zachytenie svojich úkonov v administratívnom spise (viď najmä § 22 Správneho poriadku), ktorého existencia je správny súdom v zmysle § 250v ods. 4 veta druhá O.s.p. prezumovaná ale aj postupom podľa § 250d ods. 1 v spojení s § 250v ods. 8 O.s.p. vyžadovaná.

Podľa § 250v ods. 4 veta druhá O.s.p. platí, že ak súd návrhu vyhovie, vo výroku rozsudku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a lehotu, v ktorej

má orgán verejnej správy túto povinnosť vykonať.

29. Navrhovateľ nevyužitie prostriedkov, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, odôvodňoval tým (viď body č. 5 a 6), že táto požiadavka nie je vo svetle záverov vyplývajúcich z odbornej literatúry, judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (výslovný odkaz na rozhodnutia sp.zn. 3 Sžz/1/2011 a 4 Sžz/1/2013) ako aj judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva na konania v oblasti hospodárskej súťaže uplatniteľná.

Najvyšší súd v súvislosti s prvými dvomi argumentmi navrhovateľa musí zdôrazniť ústavnú zásadu legality (*secundum et intra legem*), ktorá je zakotvená v čl. 2 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

30. Vo všeobecnosti na elimináciu záväzku splniť niektorú procesnú podmienku súdneho prieskumu je nutné argumentovať tak zameranou vôľou zákonodarcu vyjadrenú v osobitnom zákone.

Avšak pre Najvyšší súd ani z Občianskeho súdneho poriadku, ani zo zák. č. 9/2010 Z. z., resp. zo zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov nevyplýva, že by zákonodarca výslovne obmedzil, resp. limitoval podmienku o nutnosti a priori využiť takýto prostriedok pre oblasť hospodárskej súťaže, ako tvrdí navrhovateľ vo svojich argumentoch. Tento záver podporuje aj text ustanovení § 4 ods. 1 a 2 zák. č. 9/2010, ktorý výslovne sťažnostné podanie v oblasti hospodárskej súťaže nezaraďuje medzi tie, ktoré by nebolo možné považovať za sťažnosť.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 9/2010 Z.z. sťažnosť je podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby (ďalej len "sťažovateľ"), ktorým

a) sa domáha ochrany svojich práv alebo právom chránených záujmov, o ktorých sa domnieva, že boli porušené činnosťou alebo nečinnosťou (ďalej len "činnosť") orgánu verejnej správy,

b) poukazuje na konkrétne nedostatky, najmä na porušenie právnych predpisov, ktorých odstránenie je v pôsobnosti orgánu verejnej správy.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 9/2010 Z.z. sťažnosťou podľa tohto zákona nie je podanie, ktoré

a) má charakter dopytu, vyjadrenia, názoru, žiadosti, podnetu alebo návrhu a nie je v ňom jednoznačne vyjadrené, ochrany akého svojho práva alebo právom chráneného záujmu sa osoba domáha,

b) poukazuje na konkrétne nedostatky v činnosti orgánu verejnej správy, ktorých odstránenie alebo vybavenie je upravené iným právnym predpisom,

c) je sťažnosťou podľa osobitného predpisu, alebo

d) smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy vydanému v konaní podľa iného právneho predpisu.

Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 9/2010 Z.z. sťažnosťou podľa tohto zákona nie je ani podanie

a) orgánu verejnej správy, v ktorom upozorňuje na nedostatky v činnosti iného orgánu verejnej správy,

b) osoby poverenej súdom na výkon verejnej moci.

31. Navyše ani posledný rozsudok ESLP vo veci sťažnosti č. 97/11 účastníkov Delta Pekárny a.s. v. Česká republika vyhlásený uvedeným súdom 02. októbra 2014 v súvislosti s poskytnutím súdnej pomoci pri prieskume správnej sankcie uloženej za nesplnenie povinnosti počas procesu „dawn raid“, t. j. prekvapivej inšpekcie nenaznačuje, že by ESLP na procesnú povinnosť využiť predbežné prerokovanie nezákonnosti inšpekcie nazeral ako na neprimeranú.

32. Z dostupného francúzskeho textu rozsudku ESLP pre Najvyšší súd vyplýva, že ESLP sa absolútne nestotožnil s argumentom, že nevykonanie predchádzajúceho súdneho prešetrenia automaticky nezakladá porušenie základných práv garantovaných Dohovorom na ochranu základných práv a ľudských slobôd (ďalej na účely rozsudku tiež „Dohovor“).

Naopak, ESLP naznačil, že účinky nevykonania predchádzajúcej súdnej kontroly môžu byť dostatočne nahradené následnou, avšak účinnou (t.j. nie iba teoreticky) súdnou kontrolou spochybňovanej inšpekcie zameranou najmä na jej nevyhnutnosť a samotný priebeh.

2) K subjektívnej lehote:

33. Čo sa týka rozsudku 4Sžz/1/2013 zo 17. októbra 2013, Najvyšší súd v ňom vyslovil nasledujúci právne názory, ktoré jednoznačne podporujú argumentáciu orgánu verejnej správy o márnom uplynutí zákonnej 30 - dňovej subjektívnej lehoty:

„Pri inšpekcii tohto druhu sa využíva moment prekvapenia, kedy podnikateľ nie je o inšpekcii vopred informovaný. Pre začatie inšpekcie boli podľa zistenia súdu splnené všetky zákonom stanovené požiadavky. Inšpekcia sa začala preukázaním poverenia, z ktorého vyplýval právny dôvod inšpekcie, t. j. na základe akého ustanovenia zákona sa voči podnikateľovi takto postupuje. Pokiaľ v poučení uvedenom v poverení vyplynula aj možnosť sankcionovania za porušenie alebo nesplnenie povinností podnikateľa v súvislosti s inšpekciou, súd sa nestotožňuje s názorom žalobcu, že samotné poučenie o výške sankcií mohlo byť vnímané ako nátlak na podnikateľa resp. zamestnancov.

.....

Zo žiadneho z ustanovení zákona o ochrane hospodárskej súťaže nevyplýva povinnosť správneho orgánu poučovať subjekt, u ktorého sa vykonáva inšpekcia podľa § 22 ods. 3 zákona o tom, že si má právo prizvať si k inšpekcii právnik, právneho zástupcu a že by nedostatok tohto poučenia bol pod následkom nezákonnosti inšpekcie. Súd poukazuje na čl. 47 Ústavy SR, podľa ktorého má každý právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom. V danom prípade bolo len na osobách konajúcich za podnikateľa, či uplatnia právo na právnu pomoc. Osoba konajúca za podnikateľa v čase inšpekcie v Ž. nepožiadala o možnosť prizvania právneho zástupcu k inšpekcii, pričom súd nepovažuje v tomto kontexte za rozhodujúcu skutočnosť, či Ing. G. mala možnosť sa spojiť s konateľom alebo nie, pretože sama konala za podnikateľa v rámci inšpekcie v Ž. V konaní nebolo preukázané, že by jej žalovaný (osoby poverené inšpekciou) zabránili zabezpečiť prítomnosť právnik alebo odopreli právo zabezpečiť prítomnosť právneho zástupcu.

.....

Súd zamietol žalobu v časti I. týkajúcej sa požiadavky žalobcu, aby prikázal vylúčiť žalobcu z ďalšieho prešetrovania a správneho konania vedeného žalovaným pod č. 0010/OKT/2013. Súd nemá právomoc prikázať žalovanému, aby nevykonával svoju zákonom danú právomoc v oblasti verejnej správy. Súd však môže preskúmať zákonnosť rozhodnutia a postup žalovaného v správnom konaní v súvislosti s vydaným rozhodnutím. Také štádium konania však v súčasnosti nenastalo. Naviac, v tejto časti bola žaloba podaná po uplynutí lehoty na podanie žaloby stanovenej v § 250v ods. 3 vety druhej O.s.p. (t. j. po uplynutí 30 dní odo dňa spisania zápisnice o vykonanej inšpekcii). Žalobca v uvedenom smere doplnil pôvodný petit žaloby až podaním z 10. júla 2013, keď súčasne zobral späť pôvodný určujúci petit žaloby pod L. ktorý podľa § 250v ods. 3 vety prvej ani nie je prípustný.

Súd zamietol žalobu aj v časti II., pokiaľ žalobca žiadal, aby súd súčasne prikázal žalovanému obnoviť stav pred zásahom tak, že žalovaný je povinný skartovať zápisnicu žalovaného, vrátane jej všetkých príloh, zo dňa 11. apríla 2013, č. IZ-56/2013 spísanú z priebehu inšpekcie vykonanej v priestoroch žalobcu v B. a zápisnicu žalovaného, vrátane jej všetkých príloh, zo dňa 11. apríla 2013, č. IZ-55/2013 spísanú z priebehu inšpekcie vykonanej v priestoroch žalobcu v Ž. Aj v tejto časti bola žaloba podaná po uplynutí lehoty na podanie žaloby stanovenej v § 250v ods. 3 vety druhej O.s.p. (t. j. po uplynutí 30 dní odo dňa spisania zápisnice o vykonanej inšpekcii). Žalobca v uvedenom smere doplnil pôvodný petit žaloby až podaním z 10. júla 2013.“

34. Vo vzťahu k rozsudku sp. zn. 3Sžz 1/2011 z 05. apríla 2011 musí konajúci senát Najvyššieho súdu upozorniť navrhovateľa, že v uvedenom rozsudku Najvyšší súd implicitne akceptoval márne uplynutie času, keď v časti petitu zamietol žalobu, nakoľko v tej časti bola žaloba podľa konajúceho senátu podaná oneskorene.

35. Najvyšší súd v súvislosti s plynutím času zdôrazňuje správne určenie začiatku 30 dňovej lehoty, ktorý je vymedzený obsahom petitu návrhu. Navrhovateľ prostredníctvom svojho petitu brojil proti činnostiam orgánu verejnej správy, ktoré mal tento následne vykonať, resp. už vykonával s elektronickými dokumentmi, ktoré orgán verejnej správy mal vyhotoviť a tým získať do svojej dispozície v priebehu inšpekcie dňa 04.02.2014.

Od správneho súdu sa objektívne nemôže očakávať, že bude určovať okamih prvého disponovania s

dotknutými elektronickými dokumentmi, ktoré sú iba dôsledkom vykonania inšpekcie, ktorá aj podľa Najvyššieho súdu svojim obsahom predstavuje zásah do práv navrhovateľa (viď právne úvahy obsiahnuté v bode č. 19). Preto je pre určenie relevantného dátumu začiatku plynutia podstatný deň, kedy orgán verejnej správy získal do svojej moci uvedené dokumenty

36. Na uvedenom základe potom nemôže Najvyšší súd akceptovať argumentáciu navrhovateľa, že v jeho prípade ide o trvajúci zásah, lebo inšpekcia v jeho priestoroch prebehla iba dňa 04.02.2014 a aj v ten deň bola ukončená.

37. Ďalej z návrhu vyplýva, že navrhovateľ pred požiadaním o poskytnutie súdnej ochrany neprotestoval proti samotnému spôsobu výkonu inšpekcie, hoci inšpekciu v návrhu teraz označuje ako nezákonnú, a jeho dôsledkom, hoci táto možnosť mu bola poskytnutá v zmysle § 22a ods. 4 v spojení s § 23 zák. č. 136/2001 Z. z. a § 22 ods. 3 Správneho poriadku orgánom verejnej správy dňa 04.02.2014 tým, že v zmysle citovaných ustanovení mohol prítomný konateľ navrhovateľa (pán Mgr. Miroslav Novotný, resp. pán Roman Kuchár) priamo do zápisnice o vykonaní inšpekcie u navrhovateľa vyjadriť svoju negatívnu argumentáciu (viď zákonodarcom stanovená formulácia „dôvody odmietnutia sa uvedú v zápisnici“, resp. „námietky proti obsahu zápisnice“) proti jej nevyhnutnosti alebo namietat' zákonnosť jej priebehu, a to aj v pasívnom a minimálnom rozsahu.

Tento moment verifikácie obsahu zápisnice subjektom inšpekcie alebo iného kontrolného (dohľadového) úkonu orgánu verejnej správy je nutné vo vzťahu k právu na súdnu ochranu poskytovanú v budúcnosti formou konania proti nezákonnému zásahu chápať ako koncentračnú zásadu, tzn. že iba v tomto okamihu prejavená nespokojnosť s inšpekciou (najmä s jej nevyhnutnosťou alebo so zákonnosťou jej priebehu) vyvoláva relevantné právne účinky vo forme sprístupnenia súdnej ochrany.

Podľa § 22a ods. 4 zák. č. 136/2001 Z. z. o priebehu inšpekcie vyhotovia zamestnanci úradu zápisnicu. Podpísaním zápisnice sa považuje inšpekcia za skončenú. Inšpekcia je skončená aj vtedy, ak niektorá z osôb prítomných pri inšpekcii odmietla podpísať zápisnicu; dôvody odmietnutia sa uvedú v zápisnici. Úrad môže výkon inšpekcie z objektívnych dôvodov prerušiť na nevyhnutne potrebný čas, a to aj opakovane.

Podľa § 23 zák. č. 136/2001 Z. z. na postup úradu podľa § 22 ods. 1 písm. a) až c) a § 22a sa nevzťahujú ustanovenia tohto zákona upravujúce konanie a ustanovenia všeobecného predpisu o správnom konaní, okrem ustanovení o plynutí lehôt, doručovaní, zastupovaní, zápisnici a vylúčení zamestnancov alebo členov správneho orgánu, ktoré sa použijú primerane.

Podľa § 22 ods. 3 Správneho poriadku zápisnicu podpisujú po prečítaní všetky osoby, ktoré sa na konaní zúčastnili, a zamestnanec (člen) správneho orgánu uskutočňujúceho konanie, zápisnicu o hlasovaní všetci prítomní členovia správneho orgánu. Odopretie podpisu, dôvody tohto odopretia a námietky proti obsahu zápisnice sa v nej zaznamenávajú.

38. Napriek argumentácii tvrdenej navrhovateľom v návrhu na súd, že je nutné okamžite zakázať orgánu verejnej správy pokračovať v porušovaní práv navrhovateľa formou dispozície s elektronickými dokumentmi vrátane ich odpečatenia, tak, ako bolo vyššie uvedené (viď najmä body č. 1 a 3), navrhovateľ počas inšpekcie urgentnosť žiadanej súdnej ochrany negoval svojou bezvýhradnou spoluprácou a podpísaným konštatovaním následne uvedeným v zápisnici (č. l. 20), že „Zápisnica bola prečítaná zástupcovi podnikateľa, ktorý súhlasí s jej znením.“

39. Z uvedeného pre Najvyšší súd vyplýva, že nakoľko navrhovateľ urgentnosť potreby súdnej ochrany nesignalizoval v čase vyhotovovania elektronických dokumentov, proti dispozícii s nimi teraz navrhovateľ brojí, a ktorú argumentáciu by svojim obsahom bolo možné vyhodnotiť ako sťažnosť na nezákonný zásah do práv navrhovateľa vymenovaných vyššie (viď bod č. 3), tak nevyužil prostriedok v čase a spôsobom, ako umožňuje osobitný zákon na nápravu tvrdeného protiprávneho stavu. Na tomto právnom základe potom mu márne uplynula subjektívne 30 dňová lehota počítaná po ukončení inšpekcie, a preto na jeho návrh je nutné v zmysle § 250v ods. 3 O.s.p. nazerať ako na neprípustne podaný.

40. Ak správny súd dospeje k záveru o neprípustnosti návrhu, potom je povinný návrh v zmysle § 250v

ods. 4 O.s.p. in fine zamietnuť bez toho, aby preskúmal meritórne námietky navrhovateľa.
Podľa § 250v ods. 3 veta prvá O.s.p. platí, že návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, alebo ak sa navrhovateľ domáha len určenia, že zásah bol alebo je nezákonný.

V.

41. Najvyšší súd preto na tomto mieste musí zdôrazniť, že na základe uvedeného navrhovateľ nespĺnil základné podmienky požadovaných zákonom pre existenciu nezákonného stavu, proti ktorému právny poriadok prostredníctvom 5. hlavy 5. časti Občianskeho súdneho poriadku poskytuje ochranu, a to že sa vôbec nedomáhal nápravy nezákonného stavu na príslušnom orgáne verejnej správy a svoje podanie adresoval konajúcemu súdu až po uplynutí zákonnej lehoty.

42. Vzhľadom na hore uvedené skutkové zistenia a právne závery ako aj na už spomenutú judikatúru Najvyššieho súdu sp. zn. 5Sžz 1/2009, resp. sp. zn. 4Sžz 1/2013 a 1Sžz 2/2013, ako aj judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, pri vyhodnotení aktuálnosti ktorej Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od nej odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Podľa § 250v ods. 4 veta prvá a posledná O.s.p. súd o takom návrhu rozhodne rozsudkom. Súd návrh zamietne, ak nie je dôvodný alebo návrh nie je prípustný.

43. O práve na náhradu trov súdneho konania v prejednávanej veci rozhodol Najvyšší súd v súlade s § 250v ods. 5 O.s.p. a s prihliadnutím na subsidiárne pôsobiacu (§ 246c ods. 1 O.s.p. a čl. 2 ods. 2 ústavy) zásadu úspešnosti zakotvenú v § 146 O.s.p. Nakoľko navrhovateľ nebol úspešný a od orgánov verejnej správy sa legitímne očakáva nielen profesionálna právna tvorba individuálnych správnych aktov najmä vo forme rozhodnutí ale aj ich argumentačná obrana, preto Najvyšší súd žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

Podľa § 250v ods. 5 O.s.p. navrhovateľ má právo na náhradu trov konania, ak súd návrhu vyhovel.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 250v ods. 7 O.s.p.).